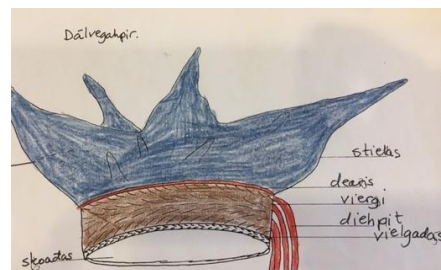

Sámegahppir historjá

Sápmelaččaid árbevierru lea goarrut liegga bivuid ja ávkkástallat ávdnasiid mat leat fitnemis, nu mo náhkkit . Maiddái hábmen bivuid nu ahte ledje vuohkas bargobivut. Eallinvuogit, duodji ja luondu leat áiggiid čađa mannan giehtalaga. Gahppir lea rievdan áiggiid čađa (Knud Leem). Leem námuha ahte gahppirat leat gorrón lottenáhkiin. Gudmund Hatt fas namuha ahte leat guollenáhkis leat maid gorrón gahppiriid mearra guovlluin. Okta oassi sámebiktasis, nammalassii gahppir lea eanemusat rievdan áiggiid čađa.

Ammáiolbmo gahppir, maiddái gohčoduvvon viergegahppir. Dat lea gorrón 4 láđđestiellasis, mat leat dego násttit ja 4 skoađas stiellasis. Muhtomat gohčodit láđđestiellasiid maid ggahppiraidán. Skoađas lea gahppirsiskkoš. Dat lea dábálaččat asehis bomullávdnasis iešgutgelágan ivnnis ja hearvvain. Dálvegahppiris lea viergi, mii lea gorrón čeavránáhkis. Diehppit fas leat láđđestiellaset, mat heangájit gahppira gilggas.

Gowva: Viergegahppir, Riddoduottarmuseum Kárášjoga, Gunvor Guttorm.

Čiehkagahppira devde uvjjain vai šattai liekkas ja linis. Dalle sáhtta gahppra maid geavahit guoddán meahcis. Dábálaččat lea vielgadas dahje buddestat gorrón miesenahkkis, čoavjevuolbihtás dahje gabba miesegápmasis. Geassegahppiris eat leat láđđestiellaset/diehppi, ii ge leat viergi, muhto reaska láđđis. Ovdalaš áigge gorrón čiehkagahppriid rukses láđđis, muhto dán áigge lea eanaš alit láđđis dahje seamma ivnnis go gákti. Dán áigge gorrot gahppiriid alladit, go ovdalaš áigge.

Čiehgahppir goarrun

1. Vadjan:

- stiellasiid
- láđđedierrása
- skoađđasa,
- vielgadasa (dálvegahppir) dahje buddestága (geassegahppir),
- vierggi (dálvegahppir) dahje reaska(geassegahppira)
- dihppiid (dálvegahppiriid)

2. Goarrun

Stiellasiidda goarru skoađđasa gitta.
Stiellasiid goarrut oktii, čiehkka čihkii.

3. Obbet

rávdda goarrut stárggasiin. Ravda lea
60 cm x 10 cm. Ravda lea guovttegeardán láđđi.
Sáhtat maid viselin deaddit dasa.

4. Viergádit

dierrása goarrut vierggi ja stiellasiid gaskii.

5. Diehppat

diehppit leat rukses stiellaset sullii 6-10m. Dat
sáhttet leat láđđis, bomullávdnasis dahje viskose ávdnasis.

6. Skoađastit

Skoađđasa goarrut gitta gahppirii.

7. Viergádit

goarrut vierggi, maid lea vadjan náhkis.

8. Deavdit gahppira

9. Buddestit

Vielgadasa goarrut gitta gahppiriid, jus lea dálvegahppir. Geassegahpprii fas láđđe
buddestaga goarrut.

Gáldut:

- Gjessing, G. Lappedrakten. Oslo 1940
- Guttorm, G
- ja Labba, S. Ávndasis duodjin. Dat. 2008
- Haugen, A. Samiske båndvev fra Finnmark. Stvg. 1949.
- Hætta, B.M. Samiske draktskikker i Nord-Norge 1975.
- Leem, Knud. Beskrivelse over Finnmarkens lapper.